

ע"פ 966/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 966/15

לפני: כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המעוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 6.1.2015 בתפ"ח 21163-04-14 שניתן על ידי כבוד השופט ח' כבוב

תאריך הישיבה: י"ג בכסלו התשע"ו (25.11.2015)

בשם המערערת: עו"ד תומר סגלוביץ'

בשם המשיב: עו"ד בנימין נהרי; עו"ד שוש חיון

פסק-דין

השופטת ד' ברק-ארז:

1. מה צריך להיות עונשו של אדם שחנק את אשתו במשך דקות ארוכות עד אובדן הכרה, לאחר שהתנפל עליה בעודה ישנה במיטתה, והורשע בגין כך בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה?

עיקרי התשתית העובדתית וההליכים עד כה

2. ביום 10.4.2014 הוגש כנגד המשיב כתב אישום לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בגינו של אירוע שבו תקף את אשתו, המתלוננת, על רקע רצונה להתגרש ממנו וחנק אותה עד שאיבדה את הכרתה (תפ"ח 21163-04-14, השופט ח' כבוב). בהמשך, ביום 23.10.2014 הוגש כנגד המשיב כתב אישום מתוקן בגדרו של הסדר טיעון, ובו הוכנסו תיקונים מסוימים וכן הוחלפה העבירה המקורית שיוחסה לו בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

3. האירועים שבגינם הואשם המשיב התרחשו בערבו של יום 2.4.2014 ובלילה שבא אחריו, אך הורתם בכך שבתקופה הסמוכה למועד זה הודיעה המתלוננת למשיב כי ברצונה להתגרש ממנו. באותו יום עצמו המתלוננת מסרה למשיב כתב תביעה שנסב על כך. לאחר שהלכה לישון ונרדמה, בשעה 04:45 לערך, המשיב התיישב על בית החזה של המתלוננת והחל לחנוק אותה באמצעות ידיו. בתם הבגירה של בני הזוג, י', ששמעה את זעקתה של אמה החלה להיאבק בו אך המשיב לא חדל ממעשיו. י' חשה למטבח והצטיידה בסכין מטבח כדי להביא להפסקת התקיפה, אך המשיב המשיך לאחוז בצווארה של המתלוננת שבינתיים איבדה את הכרתה. בשלב זה פנתה י' להתקשר למשטרה ולהזעיק את עזרת השכנים. המשיב חדל ממעשיו רק לאחר חלוף דקות ארוכות. לאחר מכן ניסה המשיב לפגוע בעצמו. עם הגיעם של כוחות המשטרה ומד"א לדירה המשיב נעצר והמתלוננת פונתה לבית חולים וקיבלה טיפול רפואי.

4. ביום 19.10.2014 הורשע המשיב על-פי הודאתו בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי כתב האישום המתוקן. הצדדים לא הסכימו על העונש שיושת על המשיב, להוציא הסכמה לעניין פיצויה של המתלוננת בסכום של 70,000 שקל.

5. ביחס למתחם הענישה טענה המדינה כי יש להעמידו על 5 עד 8 שנות מאסר בפועל. כן היא טענה כי יש להשית על המשיב עונש ברף הגבוה של מתחם זה, וזאת בנוסף לעונש מאסר מותנה ולפיצוי בשיעור שהוסכם עליו. כמו כן, הוגש במסגרת הטיעונים לעונש תסקיר נפגעת עבירה שהתייחס לפגיעה הפוסט-טראומטית הקשה שנגרמה למתלוננת כתוצאה מהאירוע, כמו גם לחששה בכל הנוגע להשפעתו של האירוע על בתה, י'.

6. מנגד, באי-כוחו של המשיב טענו כי יש להשית על המשיב עונש קל בהרבה מזה שנטען לו, תוך התחשבות בהיותו אדם נורמטיבי ומתפקד שזכה עד כה רק להערכה ולשבחים במקום עבודתו, ובכך שמעולם לא נהג באלימות כלפי המתלוננת ואף הביע חרטה על מעשיו. כמו כן, הוטעם מטעם המשיב כי הוא לא עשה שימוש בכל כלי נשק ולמעשה "איבד עשתונות" למשך מספר דקות. המשיב הוסיף וטען כי הוא היה זה שהפסיק את מעשה החניקה בסופו של דבר.

7. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם הענישה במקרה זה צריך לנוע בין 30 ל-72 חודשי מאסר. בקבעו את העונש שיוטל על המשיב ציין בית המשפט המחוזי כי אין מקום לחריגה ממתחם הענישה שקבע אך התחשב במכלול של נסיבות מקלות, ובהן הפגיעה הרבתי של מעשה העבירה בכל מהלך חייו של המשיב עצמו, בנטילת האחריות על-ידו, וכן בהתנהגותו החיובית עובר לאירוע התקיפה. בשום לב לכל אלה סבר בית המשפט המחוזי כי יש להטיל על המשיב עונש שיהיה קרוב יותר לרף התחתון של מתחם הענישה.

8. בסיכומי של דבר, בית המשפט המחוזי הטיל על המשיב עונש מאסר בפועל לתקופה של 39 חודשים (בניכוי ימי מעצרו), 12 חודשי מאסר על תנאי כשהתנאי הוא שלא יעבור כל עבירה מסוג פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, וכן פיצוי כספי בסך של 70,000 שקל.

הערעור

9. ערעורה של המדינה בפנינו מכון כנגד קולת עונשו של המשיב.

10. המדינה טענה הן כנגד המתחם שנקבע על-ידי בית המשפט המחוזי והן כנגד מיקומו של המקרה דן בגדרי המתחם. באשר למתחם הענישה, המדינה טענה כי אירוע מפליג בחומרתו כמו זה שבפנינו מחייב ענישה מחמירה ביותר. בא-כוח המדינה הצביע על האלימות הקשה שהופעלה, כמו גם על ההקשר החמור של תקיפה על רקע של רצון בפרידה.

11. לשם תמיכה בעמדת המדינה באשר למתחם הענישה הגיש בא-כוחה פסקי דין שבהם הושתו עונשים חמורים הרבה יותר בגין עבירות של חבלה בכוונה מחמירה שבוצעו בבנות זוג (ע"פ 4312/07 כזום נ' מדינת ישראל (7.4.2008) וע"פ 4221/13 ואנונו נ' מדינת ישראל (26.3.2015) (להלן: עניין ואנונו) – שבהם הושתו 12 שנות מאסר ו-10 שנות מאסר בהתאמה). לטענת המדינה, גם כאשר מביאים בחשבון את ההבחנות בין המקרים, כדוגמת העובדה שכאן לא עשה המשיב שימוש בכלי נשק, הרי שמתבקשת, כך נטען, רמת ענישה מחמירה בהרבה.

12. בא-כוח המדינה הוסיף וטען כי אין לזקוף לזכותו של המשיב את הפסקת החניקה, מאחר שהוא עשה כן לאחר זמן ארוך יחסית, ולא באופן שמעיד על חרטה והפסקת הפגיעה במהלכה. כמו כן, הגיש בא-כוח המדינה מכתבים שנכתבו על-ידי המתלוננת ובתה, אשר התייחסו לפגיעותיהן וביקשו להחמיר עם המשיב.

13. מנגד, המשיב טען כי אין להתערב בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, הן משום שצדק במשקל שנתן לשיקולים לקולא בעניינו (ובכלל זה חרטתו והנזק הבלתי הפיך שנגרם אף למהלך חייו) והן משום שלא נפלה בפסק דינו טעות מן הסוג שמצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור.

דין והכרעה

14. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים ונו סבורים כי דין הערעור להתקבל. אכן, לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בעונש שהושת, ולא כל שכן כאשר הערעור עליו מוגש על-ידי המדינה. אולם, ונו סבורים כי זהו אחד מן המקרים שבהם הדבר נדרש – מאחר שגזר הדין כפי שנקבע אינו מבטא במידה מספקת את מידת החומרה של העבירה שבה הורשע המשיב.
15. בית משפט זה חזר ונתן ביטוי לחומרה המפליגה של תופעת אלימות בין בני זוג ועל הצורך להחמיר בענישה בגינה (ראו למשל: ע"פ 925/07 חדד נ' מדינת ישראל (18.6.2008); ע"פ 5415/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (16.2.2015)). כפי שצינתי בעניין ואנונו שנזכר בטענותיה של המדינה "זוהי אלימות הפוצעת לא רק את הגוף אלא גם מנתצת את הרקמה הדקה והחשובה כל כך של אמון וביטחון במרחב האישי" (שם, בפסקה 12). לדברים אלה נוסף משנה חומרה כאשר האלימות שהופעלה נועדה לסכל עזיבה של בת הזוג, היינו ליצור מצב של "אין מוצא" (ראו: ע"פ 6842/14 פלקה נ' מדינת ישראל, פסקה 13 לפסק דיני (24.9.2015), שם התייחסתי ל"קליעתה של הקורבן לברירה אכזרית בין חיים באומללות ואלימות לבין פרידה החושפת לסכנה של משנה אלימות"). מוראותיו של אירוע התקיפה נותרו חקוקות בליבם של בני משפחתו של המשיב ומחשבותיהם עודן רדופות. מטבע הדברים, אף לכך יש ליתן משקל.
16. בשונה מבית המשפט המחוזי, אינו מוצאים כי ניתן לזקוף לזכותו של המשיב את הפסקת האלימות – בשים לב לכך שהוא דבק במעשיו ולא חדל עד אשר המתלוננת הייתה מוטלת ללא הכרה וללא תנועה. אכן, המשיב לא עשה שימוש בכלי נשק, אך בנסיבות העניין היו ידיו כלי משחית לא פחות, ולא כל שכן כאשר תקף את המתלוננת בשנתה והתמיד בכך חרף הפצרותיה של בתו.
17. אכן, זהו אחד מאותם מקרים שבהם "יש אדם מאבד עולמו בשעה אחת", ואף בפרק זמן קצר מכך. ניתן להצטער גם על המשיב שבמו ידיו איבד את משפחתו ועתידו. אולם, בכך לא דוהה חומרת מעשיו, אשר רישומיהם יוותרו בתודעתם וברגשותיהם של בני משפחתו למשך זמן ארוך (גם אם ניתן לקוות כי הזמן יביא עמו מזור חלקי).
18. בשים לב להשוואה למקרים אחרים (כדוגמת אלו שנזכרו לעיל) – וגם לאחר שאנו מתחשבים בנסיבות המקלות, אין מוצא מהחמרה עם המשיב. בהתאם לכך, אנו משיתים על המשיב עונש מאסר בפועל של חמש שנים ושמונה חודשים (בניכוי ימי מעצרו). שאר מרכיבי גזר דינו יישארו בעינם. בכך אינו ממצים את מידת ההחמרה הראויה במקרה דנן אילו העניין היה מגיע אלינו שלא בדרך של ערעור. ללא שיקול נוסף זה, היה עונשו של המשיב חמור בהרבה.
19. סוף דבר: הערעור מתקבל כאמור בפסקה 18 לעיל.
- ניתן היום, י"א בטבת התשע"ו (23.12.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט

